

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням вченої ради

Закладу вищої освіти «Подільський
державний університет»

від 23.06.2022, протокол № 4

Введено в дію наказом ректора

Володимир ІВАНИШИН

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВУ БІБЛІОТЕКУ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»
(нова редакція)**

Кам'янець-Подільський
2022 р.

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

- 1.1. Положенням про наукову бібліотеку Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (далі Положення) регламентується організація та діяльність структурного підрозділу Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (далі ЗВО «ПДУ») «Наукова бібліотека», координується робота та визначається правове становище в структурі ЗВО «ПДУ».
- 1.2. Наукова бібліотека ЗВО «ПДУ» є освітнім, науковим, інформаційним та культурно-освітнім структурним підрозділом, який здійснює бібліотечний та інформаційно-бібліографічний супровід освітнього процесу, наукових досліджень за профілем ЗВО «ПДУ».
- 1.2. Наукова бібліотека у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про вищу освіту» та «Про бібліотеки і бібліотечну справу» іншими чинними законодавчими актами, інструктивно-нормативними документами, що регламентують діяльність бібліотек, Статутом Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», а також цим Положенням.
- 1.3. Загальне методичне керівництво бібліотеками закладів вищої освіти, незалежно від відомчого підпорядкування, здійснює Науково-методична комісія Міністерства освіти і науки України.
- 1.4. Наукова бібліотека ЗВО «ПДУ» є складовою частиною бібліотечної мережі Міністерства освіти та науки України.
- 1.5. Бібліотека ЗВО «ПДУ» щороку звітує про свою діяльність на засіданні Вченої ради ЗВО «ПДУ» і не пізніше 10 січня надсилає річний звіт до Наукової бібліотеки імені Михайла Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН України.

2. ЗАВДАННЯ БІБЛІОТЕКИ

- 2.1. Забезпечувати повне, якісне і оперативне бібліотечно-бібліографічне та інформаційне обслуговування студентів, аспірантів, докторантів, професорсько-викладацький склад, наукових працівників, співробітників ЗВО «ПДУ» та інші категорії користувачів на основі широкого доступу до бібліотечних фондів та світових інформаційних ресурсів.
- 2.2. Пропагувати та розкривати через книгу та інші документи зміст загальнолюдських цінностей, історичної, наукової та культурної спадщини, ідеї національного державотворення.
- 2.3. Сприяти вихованню гармонійної, морально-досконалої і високоосвіченої особистості, фахівця свідомого громадянського обов'язку, відкритого до інтелектуального, духовного і творчого розвитку.
- 2.4. Формувати бібліотечний фонд відповідно до профілю закладу освіти та інформаційних потреб користувачів.
- 2.5. Створювати і забезпечувати систематичне ведення довідково-бібліографічного апарату, використовуючи як традиційні так і комп'ютерні технології.
- 2.6. Розширювати номенклатуру бібліотечних послуг, підвищувати їх якість на основі нової комп'ютерної техніки, інформаційних технологій і телекомуникаційного зв'язку.
- 2.7. Здійснювати самостійно та спільно з іншими організаціями та установами науково-дослідну, навчальну та організаційно-методичну роботи з питань книгознавства, бібліотекознавства, бібліографії та інформатики.
- 2.8. Створювати електронні бази даних з використанням новітніх інформаційних технологій.
- 2.9. Прищеплювати користувачам інформаційну культуру, любов до книги, дбайливе ставлення до технічних засобів.

- 2.10. Координувати діяльність структурних підрозділів бібліотеки з іншими бібліотечно-інформаційними установами та громадськими організаціями.
- 2.11. Координувати діяльність методичного об'єднання сільськогосподарських бібліотек Хмельницької області з іншими бібліотечно-інформаційними установами та громадськими організаціями.

3. ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ БІБЛІОТЕКИ

- 3.1. Здійснює диференційоване бібліотечне та інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів ЗВО «ПДУ» на абонементах, в читальних залах та філіях.
- 3.2. Безкоштовно забезпечує читацький контингент ЗВО «ПДУ» основними бібліотечними послугами. Додаткові послуги можуть надаватися користувачам на платній основі згідно чинного законодавства.
- 3.3. Реалізує можливості книгообміну, МБА і міжнародного абонементу для задоволення потреб користувачів.
- 3.4. Проводить соціологічні дослідження читацьких запитів з метою їх задоволення.
- 3.5. Використовує весь арсенал форм і методів індивідуальної, групової та масової роботи, зокрема: Дні інформації, Дні науки, Дні кафедр, Дні аспіранта, виставки нових надходжень, тематичні виставки до наукових конференцій, нарад, симпозіумів тощо.
- 3.6. Забезпечує доступ до інформаційних ресурсів як в Україні, так і поза її межами.
- 3.7. Готовує до видання бібліографічні покажчики, списки літератури на допомогу науковій та навчально-виховній роботі, виконує всі види бібліотечних довідок, проводить бібліографічні огляди тощо.
- 3.8. Організує для студентів згідно з навчальним розкладом заняття з основ бібліотекознавства та бібліографії, пропагує бібліотечно-бібліографічні

знання шляхом проведення індивідуальних бесід, консультацій, організації книжкових виставок тощо.

- 3.9. Вивчає і розповсюджує передовий вітчизняний та зарубіжний досвід, впроваджує сучасні комп'ютерні технології у бібліотечно-бібліографічні та інформаційні процеси.
- 3.10. Здійснює роботу з пропаганди бібліотечних фондів, розповсюдження науково-технічних знань та інформації.
- 3.11. Спільно з громадськими організаціями та викладачами ЗВО «ПДУ» проводить читацькі конференції, літературні та музичні вечори, диспути та інші масові заходи.
- 3.12. Формує бібліотечні фонди згідно з навчальними планами, програмами, тематикою наукових досліджень шляхом придбання наукової, навчальної, художньої літератури на паперових та електронних носіях. Бере участь у створенні галузевих, регіональних та загальнодержавних баз даних.
- 3.13. Виконує бібліотечне опрацювання документів, що надійшли до бібліотеки, веде облік фонду.
- 3.14. Створює і веде систему бібліотечних каталогів і бібліографічних картотек традиційних і електронних носіїв інформації з метою багатоаспектного бібліографічного розкриття бібліотечного фонду.
- 3.15. Систематично аналізує книговидачу з метою оптимізації використання бібліотечних фондів. Вносить до Міністерства освіти і науки України і видавництв пропозиції щодо видання навчальної та науково-методичної літератури.
- 3.16. Систематично проводить заходи, спрямовані на збереження, реставрацію і консервацію документів, дотримання санітарно-гігієнічних норм зберігання фонду, його перевірку в цілому або окремих його частин, здійснює контроль за дотриманням терміну повернення і норм видачі документів, створює страховий фонд на

нетрадиційних носіях (зокрема цінних і рідкісних видань), розміщений у спеціально обладнаних приміщеннях.

- 3.17. Систематично виявляє непрофільні, застарілі та дублетні документи.
- 3.18. Передає маловикористовувані, дублетні, але цінні в науковому відношенні документи на зберігання до Наукової бібліотеки імені Михайла Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка України і державного галузевого репозитарію України.
- 3.19. Організовує обслуговування користувачів з інших установ на договірних засадах, на введення платних освітніх послуг, продаж маловикористованої літератури з бібліотечних фондів відповідно до чинного законодавства.
- 3.20. Організує інформаційне та бібліотечне обслуговування сторонніх організацій та громадян на компенсаційній основі, визначеній договором або чинним законодавством.
- 3.21. Проводить наукові дослідження в галузі бібліотекознавства, бібліографії, історії та освіти.
- 3.22. Вивчає і впроваджує в практику роботи передовий бібліотечний досвід, а також результати бібліотечних науково-дослідних робіт. Здійснює перехід на нові бібліотечні технології.
- 3.23. Надає науково-методичну допомогу (аналітичну, організаційну, консультаційну) з усіх питань діяльності бібліотечних працівників.
- 3.24. Забезпечує підвищення професійного, загальноосвітнього та культурного рівня працівників бібліотеки. Організує навчання фахівців бібліотеки роботі з комп'ютерною технікою в локальних мережах та Internet.
- 3.25. Координує та здійснює спеціальні заходи з Науковою бібліотекою імені Михайла Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка та мережею сільськогосподарських бібліотек

України, а також з іншими бібліотечно-інформаційними установами з питань:

- формування бібліотечного фонду;
 - інформаційно-бібліотечного обслуговування;
 - обслуговування через МБА;
 - міжнародного книгообміну;
 - організації зведеніх каталогів, картотек та баз даних в т.ч. електронних;
 - підготовка бібліографічних та біобібліографічних видань;
 - перерозподілу маловикористовуваних видань;
 - проведення комплексних наукових досліджень з бібліотекознавства і бібліографії, історії аграрної науки та освіти;
 - організації спільних тематичних виставок із залученням фондів інших бібліотек;
 - проведення заходів з підвищення фахового рівня з урахуванням глобальної інформації: науково-практичних конференцій, нарад, семінарів, стажувань тощо.
- 3.26. Забезпечує наповнення репозитарію ЗВО «ПДУ», формування і архівування в репозитарії періодичних видань ЗВО «ПДУ», проведення редакційної роботи.
- 3.27. Здійснює перевірку на plagiat робіт здобувачів освіти та професорського-викладацького складу ЗВО «ПДУ».

4. УПРАВЛІННЯ. СТРУКТУРА ТА ШТАТИ. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- 4.1. Керівництво бібліотекою здійснює директор (завідувач), який підпорядкований ректору і є членом Вченої ради ЗВО «ПДУ».
- 4.2. Ректор ЗВО «ПДУ»:

- затверджує структуру, штати бібліотеки, категорію з оплати праці, приймає та звільняє з роботи її працівників за поданням директора (завідувача) бібліотеки;
- забезпечує бібліотеку необхідним службовим і виробничим приміщеннями, комп'ютерною технікою і технічними засобами, необхідним обладнанням і устаткуванням;
- передбачає витрати на утримання бібліотеки та своєчасне комплектування її літературою та періодичними і продовжуваними виданнями на допомогу навчально-виховному процесу. Забезпечує збереження бібліотечного фонду та інших матеріальних цінностей бібліотеки, утримання і ремонт приміщень та обладнання бібліотеки;
- затверджує «Положення про наукову бібліотеку ЗВО «ПДУ»», «Правила користування науковою бібліотекою ЗВО «ПДУ»», плани і звіти про її роботу, тематико-типологічний план комплектування бібліотечного фонду, інші документи, що стосуються діяльності бібліотеки;
- має право ввести до штату бібліотеки посади наукових співробітників для виконання науково-прикладних досліджень з бібліотекознавства, бібліографії, підготовки бібліографічних видань і створення інформаційних карткових та електронних баз даних у відповідності з тематикою наукових досліджень ЗВО «ПДУ» (згідно з Законом України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-ВІІ, Законом України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» від 27.01.1995 р. №1561-ІІІ, Указом Президента України від 22.03.2000 р. №490, які визначають бібліотеку як наукову, інформаційну та культурно-освітню установу і визначають її першорядну роль у розвитку науки, освіти, виробництва).

4.3. Директор (завідувач) бібліотеки:

- обирається Вченого радою ЗВО «ПДУ» терміном на п'ять років (згідно з Законом України «Про вищу освіту»);

- директор бібліотеки закладу вищої освіти повністю відповідає за роботу бібліотеки, видає розпорядження, які обов'язкові для всіх працівників, подає ректору на погодження кандидатури на завідування структурними підрозділами;
- організовує діяльність колективу, планує роботу бібліотеки і звітує про її виконання, забезпечує підвищення фахової кваліфікації співробітників;
- несе відповідальність за діяльність бібліотеки, зберігання бібліотечного фонду та майна згідно чинного законодавства.

5. БІБЛІОТЕКА МАЄ ПРАВО

- 5.1. Створювати громадські ради – інформаційно-бібліотечну, методичну та інші з метою розвитку демократичних основ та колегіальності у рішенні основних питань інформування співробітників про діяльність і можливості бібліотеки ЗВО «ПДУ».
- 5.2. Залучати користувачів до управління бібліотекою і до оцінки її діяльності.
- 5.3. Представляти ЗВО «ПДУ» у різних установах і організаціях, брати участь у роботі наукових конференцій, нарад, семінарів з питань бібліотечної та інформаційно-бібліографічної діяльності.
- 5.4. Знайомитись з навчальними планами, програмами та тематикою науково-дослідної роботи ЗВО «ПДУ», одержувати від його структурних підрозділів матеріали та відомості, необхідні для вирішення поставлених перед бібліотекою завдань.
- 5.5. Розробляти структуру та штатний розклад бібліотеки, здійснювати у встановленому порядку підбор та розстановку кадрів і подавати ректору на затвердження.
- 5.6. Визначати згідно з «Правилами користування науковою бібліотекою ЗВО «ПДУ»» види і розмір компенсації за збитки, завдані

користувачем бібліотечному фонду, обладнанню та іншому майну бібліотеки.

- 5.7. Розпоряджатися видленими бібліотеці асигнуваннями.
- 5.8. Вносити керівництву ЗВО «ПДУ» пропозиції щодо преміювання працівників бібліотеки за зразкове виконання покладених на них обов'язків.

6. НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ЗОБОВ'ЯЗАНА

- 6.1. Обслуговувати користувачів згідно з «Правилами користування науковою бібліотекою ЗВО «ПДУ»».
- 6.2. Не використовувати відомості про користувачів бібліотеки та їх читацькі інтереси з будь-якою метою (крім наукової), без їхньої згоди.
- 6.3. Звітувати про свою роботу перед Вченого радою ЗВО «ПДУ».

Схвалено на засіданні науково-методичної ради Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»
(Протокол № 5 від 21 червня 2022 р.).

Директор наукової бібліотеки

Артур МИХАЙЛИК

Погоджено:

Проректор з навчальної, науково-інноваційної

Оксана БЯЛКОВСЬКА

та міжнародної діяльності

Т. в. о. начальника юридичного відділу

Юристичний консультант

Вікторія ТЕРЕФЕРА

Члено Підкомісії

У цьому документі пронумеровано,
прошнуровано, і скріплено печаткою 10
(дєсять) аркушів Положення про наукову
бібліотеку Закладу вищої освіти
«Подільський державний університет»

Ректор

Володимир ІВАНИЩИН

